

38. Lerkaka, Runstens sn.

Pl. XXIV. Fig. 38.

Ett fragment af en förut okänd runsten låg som hörnflisa under en stolpe i Lerkaka n:o 1 och anvisades 1886 för Söderberg af undantagsmannen Jon Danielsson. Runstenen stod vid mitt besök 1904 på gården till Lerkaka n:r 1, stödd mot den mur, som skiljer gårdsplanen från bakgården.

Fragmentet, som är af grå kalksten, synes utgöra nedre delen af en afslagen runsten. Stycket är 78 cm. bredt, 85 cm. i stenens höjdriktning. Runornas höjd 9 cm.

Af ristningen finnas blott ett par slingstycken i behåll, det större innehållande 12 runor. Då de sista runorna 8—12 tydligen äro **kupan**, böra 5—7 vara **sin** och 5 är **↓ s**, 4 cm. uppifrån med prick på ändan, 6 är **i**, ett 9 cm. långt, grundt men tydligt streck, 7 **n**, en grund staf med kännestrecket märkbart blott t. v. Före dessa ord har ordet 'fader' eller 'broder' stått, men af detta ord är blott slutet **ur** påvisligt, i det lemningar finnas af kännestrecket till 3 **u**, och af 4 **r** stafven är fullständig samt lemningar af kännestrecket synliga. Af 2 **p** finnes blott ett 3 cm. fragment af en staf nedtill, och af runan 1 ett 5 cm. långt fragment af en staf nedifrån bredt, grundt, hvarför runans beskaffenhet ej kan afgöras. Något skiljetecken synes ej.

Inskriften har alltså varit:

þNRITPNPTT

Translitteration: **aþur sin kupan**

Transskription: (f)**aður sinn góðan**

Öfversättning: — sin gode fader.

39. Bägby bro, Gärdslösa sn.

Pl. XXIV. Fig. 39.

Litteratur: Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, koncept n:r 24, utskrift n:r 9. — B. 1060. — L. 1301. — Frigelius, *Handskrifna samlingar i Kalmar stiftsbibliotek*. — Teckning af H. A. R. Sidén, 1873, i ant. top. ark. — Hilfelings, *Resa 1797*, Tab. 11. — Wallman, I., *Öländska och Gothländska Fornlemningar*. Suppl. till Hilfelings *Dagbok*, h. 1 (1830) fig. 167 i V. H. A. A. saml. — S. Bugge, *Runverser* s. 251 i ATS. 10: 1. — S. Söderberg, *Runologiska och antiqvariska undersökningar på Öland I*, s. 22 i ATS. 9: 2.

Rhezelius meddelar i utskriften om denna stens plats och historia: »Widh Norra Beijby Broo Södre enden. Lågh i Bron förr, restes opp 1634»; i konceptet tilläggas: »wender sigh nu skriften öster mot vägen, är hwit telgesten». Runstenen äfven nu söder om Bägby bro, i muren till gärdet väster om vägen.

Runstenen är 2 m. hög, 1,06 m. bred vid foten, 18 cm. tjock. Runornas längd är 8 cm. I **sin** har **i** en stor fördjupning på midten men är dock förmodligen **i**, icke **e**; **n** ser vid första påseende ut som **u** på grund af en remna. I ordet **ainiki** läser B. 1060 den andra runan som **↑**. Öfversta delen af runan är nu borta, i det en skärfva i kanten af stenen fallit af; men det är dock så mycket kvar, att Söderberg tror sig med visshet kunna påstå, att runan varit **i**, helst som **↑** annars ej förekommer, blott **↑**.

Inskriften är följande:

Translitteration: **suain** × **kiarpi** × **eftir** × **sin** × **fapur** × **uikar** × **sun** × **ainiki** × **sialfr** ×

raisti × **stain**

Transskription: *Svæinn-giardi æftir sinn faður Vikar, sun æinigi, sialfr ræisti stæin.*

Öfversättning: Sven gjorde (detta) efter sin fader Vikar; ende sonen reste själf stenen.

Bugge anser senare delen af inskriften säkert vara värs, troligen ock förra delen, då »gjorde» utan objekt tyder på poetisk form, och ordnar halfstrofen sålunda:

Svæinn giardi æftir

sinn faður Vikar,

sun æinigi

sialfr ræisti stæin.

40. Bägby, Gärdslösa sn.

Pl. XXV. Fig. 40.

Litteratur: Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, konceptet 27, utskriften n:r 10, — B. 1059. — L. 1302. — Frigelius, *Handskrifna samlingar på Kalmar stiftsbibliotek*. — S. Söderberg, *Runologiska och arkeologiska undersökningar på Öland I*, s. 23.

Runstenen uppgifves redan af Rhezelius vara »widh Beijby broos Norre änden, förd till sitt g. ställe och där oprest. 634» och runstenen står ännu vid norra sidan af Bägby bro, i en trädgård, 127 steg väster om vägen, 40 steg norr om bron.

Runstenens höjd är 2 m., bredden 1,50 m., tjockleken 11 cm. Runornas längd växlar mellan 14 och 18 cm.

Slingan utgör en sluten ring, nedtill omknuten af en orm, såsom B. 1059 utvisar.

Stenen är alldeles oskadad, men inskriftsidan är så skroflig och ristningarna så grunda, att man i början betviflar, att något är inhugget. Söderberg har dock lyckats med säkerhet läsa större delen af inskriften till ock med **kupa**. I det följande **asualt** är **s** **ᚱ** ristad med mindre tydliga fåror, som gifva runan utseende af **b**; **al** synas säkra, ehuru kännestreckat på **a** sitter väl högt och det på **l** är väl långt, **t** är osäkert. I half-